

Depresja jest dużym i nasilającym się problemem zdrowotnym na w Polsce i na świecie. Dotyka ona również dzieci i młodzież przy czym coraz więcej pacjentów wymaga stosowania leków. Obok wdrażania programów zaradczych, których celem będzie wsparcie zdrowia psychicznego społeczeństwa, konieczny jest rozwój w zakresie tworzenia narzędzi nowoczesnej i skutecznej farmakoterapii. To wyzwanie zdrowotne mobilizuje naukowców, specjalistów i klinicystów z różnych dziedzin, aby wspólnie, w wielodyscyplinarnych zespołach badawczych, poprawić sytuację i przywrócić pacjentom możliwość zdrowego i satysfakcjonującego funkcjonowania w społeczeństwie.

Coraz więcej wiemy o mechanizmach depresji. Wiemy, że podłoże choroby jest bardzo zróżnicowane osobniczo, przez co potrzebny będzie indywidualny i spersonalizowany dobór odpowiedniego leku, we właściwej dawce, tak, aby zapewnić bezpieczne i skuteczne leczenie. Mówimy obecnie o tzw. predykcyjnych biomarkerach depresji, które są swoistym obrazem na poziomie biochemicznym tego, co dzieje się w organizmie osoby dotkniętej depresją. Co więcej można oznaczyć ich poziom w próbce krwi. Na tej podstawie, a także znając zależność między poziomem biomarkerów, objawami depresji oraz stężeniem substancji stosowanego leku we krwi u danego pacjenta, możemy proponować najskuteczniejszą i najbezpieczniejszą metodę farmakoterapii.

Nasz projekt ma dostarczyć podstaw naukowych dla tak spersonalizowanej terapii trzema najbardziej rekomendowanymi obecnie lekami u dzieci, młodzieży i dorosłych, tj. fluoksetyną, sertralina i escitalopramem. Porównamy leki w zakresie szybkości i siły ich działania, za pomocą nowoczesnych metod analizy populacyjnej właściwości farmakologicznych leków. Ustalimy czynniki determinujące zmienną reakcje na leki w różnych grupach pacjentów. Leki porównamy również w aspekcie działań niepożądanych i wyznaczymy optymalne zakresy ich dawek i stężeń terapeutycznych.

W efekcie końcowym ułatwi to procesy decyzyjne w zakresie farmakoterapii depresji oraz zapewni szybszy i lepszy efekt terapeutyczny przy optymalnej tolerancji leków. Spodziewamy się, że nasze prace przyczynią się też do dalszego zgłębienia wiedzy o podłożu molekularnym depresji, które będą służyły nie tylko jako podstawy do poszukiwań nowych leków, ale także do proponowania metod profilaktyki tej choroby i leczenia nefarmakologicznego.

Co istotne, pacjenci włączenie do badań, będą również bezpośrednio odbiorcami korzyści płynących z projektu. Ustalimy najlepsze rozwiązania terapeutyczne, a także wykonamy badania, które pomogą zrozumieć indywidualne podłoże choroby u każdego pacjenta. Zastosujemy nowoczesne narzędzia badawcze, które pozwolą zminimalizować ilość pobranej krwi i zapewnią dobrą opiekę lekarzy psychiatrów, psychologów i farmaceutów w trakcie badania.